

Hørings svar fra DTLAA – Dagtilbudslederne i Aarhus vedrørende besparelser i Børn og Unge

DTLAA – Dagtilbudslederne i Aarhus tager til efterretning, at det kommunale budget kalder på besparelser, men det er med både undring og stor bekymring, at vi læser spareforslagene for Børn og Unge.

Både politisk og internt i Børn og Unge har der de seneste år været stort fokus på sårbare børn og unge, brede børnefællesskaber og inklusion. Størstedelen af de spareforslag der er præsenteret, vil ramme lige netop de sårbare børn og unge, men også børn og unge generelt. Bliver spareforslagene en realitet, har vi stor bekymring for de århusianske børns fremtidige trivsel og udvikling, og samtidigt er vi bekymrede for, at vi med de foreslåede besparelser bliver ramt af en boomerangeffekt, med øgning af børn og unge i mistrivsel på sigt.

DTLAA har følgende kommentarer til de spareforslag, der relaterer sig direkte til dagtilbuddenes virke:

1 Fusion af dagtilbud

DTLAA forholder sig undrende og kritisk til fusioner af dagtilbud og de større og større dagtilbud der ses i Aarhus Kommune. I sparekataloget argumenteres der med, at sammenlægningerne ikke medfører større dagtilbud end det største i Aarhus, men dette afhjælper ikke det faktum, at der i organisationen de seneste år har været en erkendelse af, at dagtilbuddene generelt er blevet for store. Ledelsesspændet er blevet for stort, og de pædagogiske lederes arbejdsmiljø bliver udfordret af at dagtilbudslederne ikke altid i tilstrækkelig grad er i stand til at understøtte både den administrative og faglige ledelsesopgave. I den forbindelse må vi undre os over, at dette forslag fremføres, da der i budgetforliget netop peges på at der ikke må tilfalde administrative opgaver til førstelinje-ledere, hvilket uundgåeligt vil ske ved disse sammenlægninger.

DTLAA mener, at det (som det er tilfældet i forslag #54) vil være hensigtsmæssigt at udskyde beslutningen om evt. fusion af dagtilbud til den samlede analyse af Børn & Unges organisering foreligger, så beslutningerne er sammenhængende med evt. organisationsændringer og ændringer i garantidistrikter m.v.

Skulle sammenlægningerne på trods af disse anbefalinger blive en realitet, henstiller vi til, at processen for udpegning af overtallige dagtilbudsleder tager afsæt i evalueringer og erfaringer fra tidligere processer, således at håndteringen er i overensstemmelse med Børn og Unges værdier.

2 Sammenlægning af dagplejeafdelinger

DTLAA bakker op om en sammenlægning af dagplejeafdelinger. Dog **ikke** med den forudsætning, at såfremt man ikke selv decentralt afgør hvilke afdelinger der skal sammenlægges, så vil konsekvensen blive en rammebesparelse. Dette kan selvfølgelig ikke accepteres efter en dagplejeanalyse som tydeligt viste, at dagplejen tidligere var underfinansieret, og derfor kan en besparelse på rammen ikke være hensigtsmæssig. Der bør

indenfor dette spareforslag være en tydelig politisk retning på, hvilke afdelinger der kan foreslås sammenlagt.

3 Bygningskapacitetsudnyttelse på dagtilbudsområdet

DTLAA forstår, at ved denne besparelse forsøger man at skære ind til benet ifm. hvad der er minimumsstandard som barn i dagtilbud i Aarhus. Dette anerkender vi, men vi må dog konstatere, at det får betydning for meget populære pasningstilbud for de børn som går i midtby-institutionerne, hvor udendørsarealer er stærkt begrænsede.

Vi har fra DTLAA's side tidligere peget på kapacitetsudnyttelse på dagtilbudsområdet så anvisnings- og garantidistrikter bliver større, således at der dermed udnyttes kapacitet i højere grad end nu, hvor man bygger nye institutioner (bygninger) i områder, hvor der allerede er institutioner 10-15 min fra det nybyggede. DTLAA mener, at der i sparetider bør være fokus på dette, så vi får pengene til at strække længere og bliver til hænder frem for mursten.

4 Reduceret åbningstid i dagtilbud

DTLAA er enig i at en reduktion i åbningstiden kan være en hensigtsmæssig metode til besparelse – og anbefaler 1 time ugentligt fremfor 0.5 time.

Dog vil vi gerne henlede opmærksomheden på følgende:

1. Der lægges i forslaget op til, at det er de enkelte bestyrelser der træffer beslutning om hvilke dage åbningstiden skal reduceres. Selvom dette er helt i tråd med både styrelsesvedtægterne og værdierne i Aarhus kompasset, mener vi ikke, at det er en opgave man som ansvarlig politiker kan være bekendt at lægge på bestyrelsernes bord. Der vil i mange tilfælde kunne opstå konflikter internt i forældregrupperne, hvis nogen bliver logistisk ramt af beslutningen, og bestyrelsen vil skulle stå på mål for en beslutning, der reelt er en politisk beslutning. Derfor opfordrer DTLAA til, at det bliver en politisk beslutning hvornår på ugen/dagen en reduktion finder sted, så politikerne står på mål for deres egen beslutning.
2. Reduktionen i åbningstiden udmøntes reelt som en rammebesparelse, da den tilhørende budgetreduktion vil medføre en tilsvarende reduktion i antallet af personaletimer, som ikke modsvarer af et tilsvarende lavere børnefremmøde, da det er ydertimer, det drejer sig om. Derfor vil det af børn og familier komme til at opleves som færre medarbejdere i dagligdagen. Hvilket er imod intentionerne i budgetforliget.

5 Reduceret deltidspasning i dagtilbud

DTLAA bakker op om en reduktion i deltidspasning og foreslår endvidere at deltidspasning bliver med en fastsat mødetid (fx 8.30-13.30). Med nuværende ordning ser vi en stor driftsforstyrrelse grundet jævnlige ændringer af

fremmødeplaner for børn i deltidspasning, da dette selvsagt ændrer medarbejdernes mødeplan, hvis man skal undgå et for stort ressourcospild.

I forbindelse med udmøntning af forslaget bør der, som beskrevet i forslaget, være en opmærksomhed på, om reduktionen vil medføre, at sårbare familier af økonomiske årsager vælger deltidsmulighed med efterfølgende trivselsproblemer for børnene, da det kan være svært at være en del af børnefællesskabet og modtage tilstrækkelig læring på kun 25 timer ugentligt.

I forlængelse af dette bør det også afklares hvordan man fortsat sikrer, at børn over 3 år med dansk som andetsprog opholder sig i sprogstimulerende miljøer 30 timer pr. uge, hvis forældrene af økonomiske årsager vælger et 25-timers modul.

7 Ophør af Børnekulissens tilbud

Vi finder det meget ærgerligt og beklageligt at det eneste kulturtilbud for 0-6-årige i dagtilbud foreslås lukket. Den oplevelse det er, at en børnegruppe får teater- og kulturoplevelser for hele børnefællesskabet i en afdeling, har stor betydning i forbindelse med læring og udvikling, hvor læreplanstemmet "kultur og æstetik" kan udforskes i dagtilbuddets egne fysiske rammer. Det har således stor betydning i det videre pædagogiske arbejde med det fælles tredje i en børnegruppe, og særligt har det betydning for de børn, som ellers ikke benytter sig af teater- og kulturoplevelser med deres forældre.

Derudover understøtter Børnekulissen også dagtilbuddene i arbejdet med børns sproglige udvikling med forskellige tilbud, som det pædagogiske personale vil skulle bruge tid og ressourcer på selv at opfinde. Dette vil i sidste ende betyde tid væk fra børnene eller at børnene ikke får det kreative tilbud.

DSA-analysen peger på en revitalisering af investeringer i børns fremtid med henblik på kompetenceudvikling i forbindelse med de sproglige læringsmiljøer i dagtilbud med mange DSA-børn. Her er der pt pilotprojekter med "Leg sproget ind", hvor Børnekulissen kompetenceudvikler medarbejderne med baggrund i det pædagogiske grundlag og læreplanens intentioner, således at leg og læring er udgangspunkt for sprogstimulering. Der er allerede tilmeldt dagtilbud til kompetenceudviklingsforløb i hele 2023 ved Børnekulissen, og med en lukning er der ikke andre steder disse dagtilbud kan gå hen.

33 Specialdagtilbud

Som nævnt i indledningen, har DTLaa generelt en bekymring for at mange af de foreslåede besparelser rammer sårbare børn, hvilket børn der er indmeldt i et §32-tilbud i høj grad må anses for at være. Vi kan derfor ikke bakke op om at besparelser på §32-institutioner. I forslaget er det nævnt at Aarhus Kommunes serviceniveau ligger højere end i andre kommuner. Det undrer os dog, at når vi ved fra forskningen, at den kvalitet vi sikrer tidligt i børnenes liv, kan skabe forbedrede muligheder for de børn, der er udsatte eller har vidtgående fysisk eller psykisk handicap (både i forhold til skoleplacering og senere uddannelsesmuligheder), at man i Aarhus Kommune ønsker at gå efter laveste fællesnævner.

Derudover er det bekymrende, at man også i dette forslag foreslår besparelser før der er igangsat en påtænkt analyse.

35 Reduktion i tale-høre-konsulenters deltagelse på trivselsmøder

Det er ligeledes med bekymring at vi læser forslaget om reduktion i tale-høre-konsulenternes deltagelse i trivselsmøder. Det kan ofte være svært at afgøre om et barns udfordringer er sprogligt eller kognitivt betinget, og netop den tværfaglige viden kommer både medarbejdere og forældre til gode på trivselsmøderne.

Forslaget beskriver at en afledt konsekvens kan være, at der kan mangle det tværfaglige blik på komplekse problemstillinger, og det det kan give anledning til en opfølgning. Det er i vores optik absolut ikke en hensigtsmæssig måde at bruge ressourcerne på, idet det vil betyde at både pædagogiske ledere, medarbejdere, forældre samt PPR-psykolog vil skulle deltage i ekstra møder, fremfor at tale-høre-konsulenten deltager i trivselsmøderne.

37 Reduktion af Tværfaglig enhed

Vedrørende Tværfaglig Enhed er der forskellige holdninger i dagtilbudsledergruppen. Vi anerkender, at der er stor dokumenteret tilfredshed med Tværfaglig Enheds indsatser, men der er i forvejen kompetenceudvikling i forbindelse med udviklingen af kvalitativt gode læringsmiljøer i forbindelse med tilsyn, bredere børnefællesskaber, flere fremskudte fagkonsulenter fra PPR samt stærkere læringsfællesskaber.

Derfor mener vi, at dagtilbuddenes behov for rådgivning og vejledning i forbindelse med udviklingen af læringsmiljøerne og den faglige udvikling af pædagogisk praksis, som udgangspunkt vil kunne blive dækket uden Tværfaglig Enheds tilbud.

43 Lukning af Natursamarbejdet

I tråd med vores bekymring for lukningen af Børnekulissen, ærgrer DTLAa sig over, at der bliver skåret helt ind til benet ift. de (natur)oplevelser til kommunens børn, som ikke kun handler om at være på egen legeplads. Der er helt forskellige muligheder for at udforske dyr og natur alt efter den lokale kontekst dagtilbuddet ligger i, og derfor ser vi Natursamarbejdet som et godt og pædagogisk understøttende tilbud til kommunens børn.

44 Ophør af læseinitiativet READ

DTLAA finder det naturligvis beklageligt at en god indsats lukkes, men bakker op om dette forslag. Med den helhedsorienterede sprogindsats, og den hidtidige sprogindsats vurderer vi, at dagtilbuddene er godt rustet til at løse opgaven uden READ.

47 Ændring af IT support-strukturen

Vi må konstatere, at den udgift vi har til IT-support i dagtilbuddene i Aarhus, ikke er proportionel med den

support, vi modtager. Med de store implementeringsopgaver vi har ifm. IT, nye administrative opgaver samt nye systemer, er det tydeligt, at jo mere central supporten er (som nu i borgmesterens afdeling) desto mindre oplever vi, at vi får den support og vejledning, vi har brug for decentralt. Vi ser derfor i spænding frem til hvordan man vil finde 1,5 million årligt, og hvilken effekt det vil få på den support vi efterspørger i forvejen, uden at det påvirker især første-linjeledernes arbejdsmiljø og øger mængden af deres arbejdsopgaver.

53 Besparelser i Strategi og Udvikling

DTLaa finder det bekymrende, at der foreslås besparelser på 1.8 millioner kroner i HR, da det i forvejen kan være svært (med den nuværende normering) at få organisatorisk og ledelsesmæssig understøttelse når et dagtilbud har brug for dette. Endvidere vil understøttelse af MED-udvalgsarbejdet samt ledelsesmæssig sparring og coaching skulle købes af decentrale konsulenter, når der opstår behov for disse ydelser. Vi forudser altså, at den foreslåede besparelse ikke er realistisk, men derimod kan påføre dagtilbuddene yderligere udgifter.

54 optimering af Børn og Unges organisering og effektiviseringer af mødestruktur, ledelse og administration

Vi ser i DTLaa frem til den evaluering af organisationsstrukturen fra 2019, som skulle have været lavet efter 2 år. Vi ser ligeledes frem til at blive inddraget i og bidrage til denne proces, selvom evalueringen kan blive af en anden karakter med et besparelseskrav vedhæftet.

Afslutningsvist er vi opmærksomme på, at vi foreslår at store dele af spareforslagene ikke gennemføres, derfor vil vi gerne gøre opmærksom på et par alternative spareforslag:

- **Gennemførelse af APV/trivselsmålinger hvert 3. år.** I dag gennemføres APV hvert andet år og en trivselsmåling de øvrige år, alle målinger gennemføres af Rambøll. Ifølge lovgivning skal der kun gennemføres APV hvert 3. år, og der må derfor være penge at spare ved ændre en årlig måling til en måling hvert 3. år. Både i forhold til udgifter til Rambøll og i forhold til det enorme tidsforbrug der ligger i at følge op på undersøgelserne både centralt og decentralt.
- **Lederkonference.** DTLaa opfordrer til, at man fremover afholder lederkonferencen i Aarhus, så der ikke skal betales hotelværelser og kørsel for flere hundrede deltagere.

På vegne af DTLaa

Lene Syberg

Formand